

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 26 listopada 2021 r.
(OR. en)

12549/21

LIMITE

CORLX 500
CFSP/PESC 890
CODUN 45
COARM 178
COEST 233

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: DECYZJA RADY w sprawie wsparcia kompleksowego programu wspierania wysiłków na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką (BSiL) i amunicją konwencjonalną oraz zwalczania tego handlu w Europie Południowo-Wschodniej

DECYZJA RADY (WPZiB) 2021/...

z dnia ...

**w sprawie wsparcia kompleksowego programu wspierania wysiłków na rzecz zapobiegania
nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką (BSiL) i amunicją konwencjonalną
oraz zwalczania tego handlu w Europie Południowo-Wschodniej**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki
Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 19 listopada 2018 r. Rada przyjęła strategię UE na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) oraz amunicji do tych rodzajów broni pt. „Zabezpieczenie broni, ochrona obywateli” (zwaną dalej „strategią UE dotyczącą BSiL”).
- (2) Od ponad trzech dziesięcioleci państwa Europy Południowo-Wschodniej stoją w obliczu poważnych zagrożeń i wyzwań związanych z destabilizującym gromadzeniem i niekontrolowanym rozprzestrzenianiem nielegalnej broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) oraz amunicji konwencjonalnej przez ich granice i na całym ich terytorium. Zagrożenia te mają szersze negatywne skutki dla całej Europy i poza nią. W strategii UE dotyczącej BSiL stwierdzono, że chociaż w ostatnich latach poczyniono znaczne postępy, szczególnie w Europie Południowo-Wschodniej, skala gromadzenia BSiL i amunicji, nieodpowiednie warunki składowania, rozpowszechnione nielegalne posiadanie i luki we wdrażaniu nadal ograniczają skuteczność działań w zakresie kontroli broni palnej i BSiL w niektórych częściach Bałkanów Zachodnich.

- (3) Na szczeblu regionalnym strategia UE dotycząca BSiL zobowiązuje Unię i jej państwa członkowskie do pomocy we wzmacnianiu zdolności w zakresie egzekwowania prawa, aby wykrywać i zwalczać siatki nielegalnego handlu bronią, zakazać ich działania oraz zapobiegać sytuacjom, w których broń palna trafia w ręce terrorystów i przestępców za pośrednictwem nielegalnego rynku, m.in. poprzez blokowanie nielegalnego finansowania i transportu broni oraz wzmocnienie roli policji granicznej, organów celnych i portowych w walce z nielegalnym przepływem broni drogą morską. Unia i jej państwa członkowskie są zdecydowane pomagać innym państwom w poprawie zarządzania zapasami i zwiększeniu ich bezpieczeństwa poprzez wzmocnienie krajowych ram prawnych i administracyjnych oraz wzmocnienie instytucji, które regulują legalne dostawy i zarządzanie zapasami BSiL i amunicji na potrzeby obronności i bezpieczeństwa.
- (4) Zgodnie ze strategią UE dotyczącą BSiL, Unia wzmocni dialog i współpracę z organizacjami regionalnymi zajmującymi się kontrolą BSiL, dostosowując swoje działania do regionalnych strategii i planów działania.
- (5) W 2000 r. państwa-uczestnicy Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) przyjęły dokument OBWE na temat BSiL¹, w którym zobowiązały się do zwalczania nielegalnego handlu BSiL we wszystkich jego aspektach. W dokumencie tym podkreślono również, jak destabilizujące skutki dla bezpieczeństwa w skali krajowej, regionalnej i międzynarodowej mogą mieć: nadmierne gromadzenie BSiL oraz złe zarządzanie zapasami i ich niedostateczne zabezpieczenie.

¹ FSC.DOC/1/00/Rev.1

- (6) Ponadto w 2003 r. państwa-uczestnicy OBWE przyjęły dokument o zapasach amunicji konwencjonalnej¹, tym samym dostrzegając ryzyko dla bezpieczeństwa i ochrony, jakie stanowi nadmierne nagromadzenie amunicji konwencjonalnej. Aby zaradzić temu ryzyku, państwa te postanowiły stworzyć praktyczną procedurę świadczenia pomocy przy niszczeniu nadwyżek amunicji konwencjonalnej lub udoskonalenia praktyk zarządzania zapasami i praktyk w zakresie ich zabezpieczania.
- (7) W dokumentach OBWE na temat BSiL i zapasów amunicji konwencjonalnej uznano niszczenie za preferowaną metodę pozbywania się nadwyżek BSiL i amunicji konwencjonalnej.
- (8) Projekt wspierany niniejszą decyzją Rady uwzględni inne inicjatywy regionalne, w szczególności plan działania dla Bałkanów Zachodnich², prace w ramach Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP)/ Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) oraz odpowiednie działania Komisji Europejskiej w Europie Południowo-Wschodniej związane z kontrolą zbrojeń i nielegalnym handlem bronią.

¹ FSC.DOC/1/03/Rev.1

² W dniu 10 lipca 2018 r. na szczycie Bałkanów Zachodnich w Londynie przyjęto regionalny plan działania na rzecz trwałego rozwiązania kwestii nielegalnego posiadania i niewłaściwego wykorzystywania BSiL i broni palnej oraz amunicji do nich, a także nielegalnego handlu taką bronią i amunicją na Bałkanach Zachodnich do 2024 r.

Projekt będzie realizowany w koordynacji z powiązaną pomocą Unii udzielaną jurysdykcjom w Europie Południowo-Wschodniej (decyzje Rady (WPZiB) 2018/101¹ oraz (WPZiB) 2017/915²), ze współpracą regionalną z Bałkanami Zachodnimi w dziedzinie kontroli BSiL realizowaną przez UNDP/SEESAC (decyzje Rady (WPZiB) 2019/2011³, (WPZiB) 2018/1788⁴ oraz (WPZiB) 2016/2356⁵) oraz ze współpracą między organami ścigania UE i Europy Południowo-Wschodniej w dziedzinie nielegalnego handlu bronią palną, przy wsparciu ze strony Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych (DG HOME), Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europolu) i europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT).

¹ Decyzja Rady (WPZiB) 2018/101 z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie propagowania skutecznych kontroli wywozu broni (Dz.U. L 17 z 23.1.2018, s. 40).

² Decyzja Rady (WPZiB) 2017/915 z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie działań informacyjnych Unii wspierających wdrożenie Traktatu o handlu bronią (Dz.U. L 139 z 30.5.2017, s. 38).

³ Decyzja Rady (WPZiB) 2019/2111 z dnia 9 grudnia 2019 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej zmniejszające zagrożenie związane z nielegalną bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni (Dz.U. L 318 z 10.12.2019, s. 147).

⁴ Decyzja Rady (WPZiB) 2018/1788 z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie wsparcia Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) w realizacji regionalnego planu działania w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią na Bałkanach Zachodnich (Dz.U. L 293 z 20.11.2018, s. 11).

⁵ Decyzja Rady (WPZiB) 2016/2356 z dnia 19 grudnia 2016 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 348 z 21.12.2016, s. 60).

- (9) Unia wcześniej wspierała wysiłki OBWE na mocy decyzji Rady 2012/662/WPZiB¹ dotyczącej wspierania działań zmniejszających ryzyko nielegalnego handlu BSiL oraz nadmiernego jej gromadzenia w regionie OBWE. W dniu 4 sierpnia 2017 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2017/1424 w sprawie wsparcia działań OBWE mających na celu zmniejszenie ryzyka nielegalnego handlu i nadmiernego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej oraz amunicji konwencjonalnej w Republice Macedonii Północnej i w Gruzji². W dniu 2 grudnia 2019 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2019/2009³ w sprawie wspierania wysiłków Ukrainy na rzecz zwalczania nielegalnego handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, we współpracy z OBWE.
- (10) W dniu 30 czerwca 2018 r. podczas trzeciej konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych poświęconej przeglądowi postępów w realizacji programu działania ONZ przeciwko nielegalnej broni strzeleckiej i lekkiej przyjęto dokument końcowy, w którym państwa ponownie zobowiązały się do zapobiegania przenikaniu BSiL oraz do zwalczania tego zjawiska. Państwa potwierdziły swoją wolę kontynuowania współpracy międzynarodowej i zacieśnienia współpracy regionalnej poprzez poprawę koordynacji, konsultacji, wymiany informacji i współpracy operacyjnej, z udziałem właściwych organizacji regionalnych i subregionalnych, jak również organów ścigania, organów kontroli granicznej oraz organów wydających zezwolenia na wywóz i przywóz.

¹ Decyzja Rady 2012/662/WPZiB z dnia 25 października 2012 r. dotycząca wspierania działań zmniejszających ryzyko nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką oraz nadmiernego jej gromadzenia w regionie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) (Dz.U. L 297 z 26.10.2012, s. 29).

² Dz.U. L 204 z 5.8.2017, s. 82.

³ Decyzja Rady (WPZiB) 2019/2009 z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie wspierania wysiłków Ukrainy na rzecz zwalczania nielegalnego handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, we współpracy z OBWE (Dz.U. L 312 z 3.12.2019, s. 42).

- (11) Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych z dnia 25 września 2015 r. zatytułowana „Przekształcamy nasz świat: program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030” potwierdza, że zwalczanie nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką jest niezbędne, by osiągnąć wiele celów zrównoważonego rozwoju, w tym celów związanych z pokojem, sprawiedliwością i silnymi instytucjami, zmniejszaniem ubóstwa, wzrostem gospodarczym, zdrowiem, równouprawnieniem płci oraz bezpieczeństwem miast. Dlatego też w ramach jej celu zrównoważonego rozwoju nr 16.4 wszystkie państwa zobowiązały się, że znacznie ograniczą nielegalne przepływy finansowe i przepływy broni.
- (12) W planie działań na rzecz rozbrojenia zatytułowanym „Zabezpieczenie naszej wspólnej przyszłości”, przedstawionym w dniu 24 maja 2018 r. przez Sekretarza Generalnego ONZ wezwano do zajęcia się problemem nadmiernego gromadzenia broni konwencjonalnej i nielegalnego handlu tą bronią oraz do wspierania krajowego podejścia do kwestii broni strzeleckiej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Z myślą o realizacji unijnej strategii w zakresie broni strzeleckiej i lekkiej, celem niniejszej decyzji jest zmniejszenie ryzyka nielegalnego handlu BSiL i jej niekontrolowanego rozprzestrzeniania się do lub z Europy Południowo-Wschodniej oraz na jej terytorium, które podważają bezpieczeństwo i ochronę, utrudniając trwale budowanie pokoju i rozwój społeczno-gospodarczy, a także przyczyniają się do rozkładu porządku, podsycają terroryzm i przemoc kryminalną lub prowadzą do wznowienia konfliktu.
2. Zgodnie z ust. 1 cele niniejszej decyzji są następujące:
 - a) zmniejszenie ryzyka rozprzestrzeniania i niewłaściwego wykorzystywania BSiL w Republice Albanii;
 - b) wspieranie Bośni i Hercegowiny w ograniczaniu zagrożeń dla bezpieczeństwa i ochrony związanych z nielegalnym posiadaniem i niewłaściwym wykorzystywaniem BSiL i amunicji do tych rodzajów broni oraz nielegalnym handlem nimi;
 - c) wspieranie wzmocnienia istniejących zdolności K-9 policji kosowskiej* oraz jej bezpośredniego wkładu w zapobieganie niewłaściwemu wykorzystywaniu BSiL, amunicji i materiałów wybuchowych, a także nielegalnemu handlowi, zwalczanie tego procederu i prowadzenie dochodzeń w tej sprawie;

* Wszystkie odniesienia do Kosowa, niezależnie od tego, czy dotyczą terytorium, instytucji czy ludności, należy rozumieć w pełnej zgodności z rezolucją Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1244.

- d) zmniejszenie ryzyka rozprzestrzeniania i niewłaściwego wykorzystywania BSiL w Republice Macedonii Północnej poprzez zwiększenie zdolności Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i innych organizacji rządowych w zakresie zapobiegania, wykrywania, analizy i prowadzenia dochodzeń;
- e) zmniejszenie ryzyka nieplanowanych wybuchów w składach amunicji i zmniejszenie przenikania BSiL i zapasów amunicji konwencjonalnej z magazynów Ministerstwa Obrony Czarnogóry;
- f) zmniejszenie zagrożeń dla bezpieczeństwa i ochrony związanych z BSiL będącą w nielegalnym posiadaniu, nadużyciami legalnej BSiL i nielegalnym handlem BSiL w Serbii;
- g) wspieranie państw-uczestników OBWE w lepszym planowaniu, wdrażaniu i, w razie konieczności, wzmocnianiu ich zobowiązań przeciwko nielegalnemu rozprzestrzenianiu BSiL i zapasów amunicji konwencjonalnej.

3. Beneficjentami projektu są:

- a) organy w Europie Południowo-Wschodniej upoważnione do zapobiegania nielegalnemu handlowi BSiL i amunicją konwencjonalną oraz do zwalczania tego procederu, a także odpowiedzialne za prowadzenie tych działań, tj. komisje/centrale ds. BSiL, ministerstwa spraw wewnętrznych i organy ścigania, takie jak policja. Inne zaangażowane organy to ministerstwa bezpieczeństwa, prokuratury, sądy i służby penitencjarne w Bośni i Hercegowinie, a także Ministerstwo Obrony Czarnogóry. W Serbii projekt przewiduje także współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego zajmującymi się kwestiami kontroli BSiL (bezpośredni beneficjenci);

- b) mieszkańcy jurysdykcji w Europie Południowo-Wschodniej i w jej sąsiedztwie europejskim, zagrożeni wykorzystywaniem nielegalnej BSiL i amunicji konwencjonalnej do działalności przestępczej, terroryzmu i nadużywania przemocy (niebezpośredni beneficjenci);
 - c) upoważnione organy w Unii i jej państwach członkowskich korzystające ze zwiększonych zdolności w zakresie kontroli BSiL i amunicji konwencjonalnej w Europie Południowo-Wschodniej, m.in. poprzez lepszą wymianę informacji oraz środki koordynacji i współpracy, takie jak identyfikacja ryzyka, dochodzenia i śledzenie, wykrywanie i konfiskata nielegalnej BSiL i amunicji konwencjonalnej (niebezpośredni beneficjenci).
4. Szczegółowy opis projektu znajduje się w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

1. Za wdrożenie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (WP).
2. Techniczną realizacją projektu, o którym mowa w art. 1, (zwanego dalej „projektem”) zajmuje się Sekretariat OBWE.
3. Sekretariat OBWE wykonuje swoje zadania pod kierownictwem WP. W tym celu WP dokonuje niezbędnych ustaleń z Sekretariatem OBWE.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację finansowanego przez Unię projektu wynosi 4 208 827 EUR.
2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty odniesienia określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.
3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie wydatkami, o których mowa w ust. 1. W tym celu Komisja zawiera z Sekretariatem OBWE niezbędną umowę w sprawie finansowania. Umowa w sprawie finansowania przewiduje, że Sekretariat OBWE musi zapewnić, by wkład Unii był wyeksponowany stosownie do jego wielkości.
4. Komisja dokłada starań, aby umowę w sprawie finansowania, o której mowa w ust. 3, zawarto możliwie szybko po wejściu w życie niniejszej decyzji. Komisja informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia umowy w sprawie finansowania.

Artykuł 4

1. WP przekazuje Radzie informacje na temat wdrażania niniejszej decyzji oparte na regularnych sprawozdaniach przygotowywanych przez Sekretariat OBWE. Sprawozdania te stanowią podstawę oceny przeprowadzanej przez Radę.
2. Komisja składa sprawozdania na temat aspektów finansowych projektu, o którym mowa w art. 1.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja wygasa po upływie 36 miesięcy od daty zawarcia umowy w sprawie finansowania, o której mowa w art. 3 ust. 3. Niniejsza decyzja wygasa po upływie sześciu miesięcy od daty jej wejścia w życie, jeżeli umowa w sprawie finansowania nie zostanie zawarta w tym okresie.

Sporządzono w ...

*W imieniu Rady
Przewodniczący*